

สำนักงานงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง
Thung Chang Provincial Public Health Office

คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน
ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง

คำนำ

การมีผลประโยชน์ทับซ้อน ถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่ง หรือหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจใน กระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็น อิสระ ความเป็นกลางและความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม ทำให้ผลประโยชน์หลักของ องค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่นๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึง ระดับสังคมในคู่มือเล่มนี้จะสะท้อนหลักการและแนวคิดที่เป็นสากลพร้อมข้อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้ เพื่อการ ป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน โดยมีสาระสำคัญเป็น ๒ ส่วนดังนี้

ส่วนที่ ๑ ความหมายผลประโยชน์ทับซ้อน

ส่วนที่ ๒ การบริหารเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง

๒๔ มกราคม ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

คำนำ

วัตถุประสงค์..... ๑

ขอบเขต..... ๑

ความหมายผลประโยชน์ทับซ้อน..... ๑

การบริหารเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน..... ๒

หน่วยรับเรื่องร้องทุกข์..... ๓

การติดตามและประเมินผล..... ๔

ภาคผนวก..... ๕

บรรณานุกรม..... ๖

คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง

วัตถุประสงค์

- ด. เพื่อให้บุคลากรทุกระดับมีจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต คอรัปชั่น การรับสินบนทุกรูปแบบ
๒. เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส สามารถให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบได้
๓. เพื่อให้บุคลากรใช้จ่ายเงิน/ทรัพย์สิน ของทางราชการอย่างประหยัด คำนึงค่าเกิดประโยชน์สูงสุด
๔. เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการปฏิบัติงาน

ขอบเขต

เพื่อเป็นการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง และเป็นแนวทางในการน้อมกันมิให้แสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง จึงจัดทำคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง จากแนวทาง ในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในทางราชการของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง ที่ได้ให้ความหมายของ ผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง ผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวมขัดกัน

ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สถานการณ์ หรือ การกระทำที่ บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ผู้บริหาร มีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจ หรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม

โดยปกติแล้วในการปฏิบัติราชการในการทำหน้าที่ก็จะมีปรากฏการณ์หน้าที่ทับซ้อน (Conflict of duty) ซึ่งมี ๒ ประเภท

๑. ประเภทแรก เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่ง เช่น เป็นเจ้าหน้าที่ใน หน่วยงาน และเป็นคณะกรรมการด้านระเบียบวินัยประจำหน่วยงานด้วย ปัญหาจะเกิดเมื่อไม่สามารถแยกแยะบทบาท หน้าที่ทั้งสอง ออกจากกันได้ อาจทำให้ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ หรือแม้กระทั่งเกิดความผิดพลาด หรือผิดกฎหมายปกติ หน่วยงานจะมีกลไกป้องกันปัญหานี้โดยแยกแยะบทบาทหน้าที่ต่างๆให้ชัดเจน แต่ยังมีปัญหาได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน หน่วยงานที่มี กำลังคนน้อยหรือมีเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้น ที่สามารถทำงานบางอย่างที่คนอื่นทำไม่ได้ คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยห่วงปัญหานี้กันเพราะดูเหมือน ไม่มีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

๒. ประเภทที่สอง เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่งบทบาท และการทำบทบาท หน้าที่ในหน่วยงานหนึ่งนั้น ให้ได้ข้อมูลภายในบางอย่างที่อาจนำมาใช้เป็นประโยชน์แก่การทำบทบาทหน้าที่ให้แก่อีก หน่วยงานหนึ่งได้ผลเสียคือ ถ้านำข้อมูลมาใช้ก็อาจเกิดการประพฤติมิชอบหรือความลำเอียง/อคติต่อคนบางกลุ่ม ควรถือว่าหน้าที่ทับซ้อนเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนด้วย เพราะว่ามีหลักการจัดการแบบเดียวกัน นั่นคือการ ตัดสินใจทำหน้าที่ต้องเป็นกลาง และกลไกการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนก็สามารถนำมาจัดการกับหน้าที่ทับซ้อนได้

การบริหารเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

เพื่อเป็นการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง และเป็นแนวทางในการป้องกันมิให้แสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง จึงประกาศมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง ดังนี้

๑. การปฏิบัติงานในหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ ของทางราชการอย่างเคร่งครัด

๒. ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกระดับมีจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต คอรัปชั่น การรับสินบนทุกรูปแบบ

๓. ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส สามารถให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบได้

๔. ข้าราชการและเจ้าหน้าที่จะต้องไม่เรียกรับสินบน เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง เพื่อการใดๆ อันมิชอบต่อหน้าที่และกฎหมาย

๕. ข้าราชการและเจ้าหน้าที่จะต้องไม่ละเลย หรือเพิกเฉย หากพบการกระทำผิดเกี่ยวกับการเรียกรับผลประโยชน์ ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖. ข้าราชการและเจ้าหน้าที่เมื่อจะใช้เงินและหรือทรัพย์สินของทางราชการจะต้องใช้อย่างประหยัด โดยคำนึงถึง ประโยชน์ส่วนรวมของทางราชการเป็นหลัก

๗. ข้าราชการและเจ้าหน้าที่จะต้องวางตัวเป็นกลางในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พัสดุภาครัฐ

๘. ให้ผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับ ควบคุม กำกับ ดูแล เพื่อมิให้มีการเรียกรับผลประโยชน์ต่างๆ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทันที

สำนักงานสาธารณสุขน่าน ได้ให้ความสำคัญในการปรับปรุงงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ตามประกาศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และแก้ไขการกระทำผิดวินัยของ เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่กำหนดเรื่องสำคัญเร่งด่วน เชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของ เจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย ๔ มาตรการสำคัญดังต่อไปนี้

๑. มาตรการการใช้ธรรมาภิบาล

๒. มาตรการการเปิดค่าตอบแทน

๓. มาตรการการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา

๔. มาตรการการจัดหาพัสดุ

ในปีงบประมาณที่ผ่านมา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน ไม่พบปัญหาเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนแต่มี การประกาศมาตรการแนวทางในการป้องกันปัญหาเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๑. กำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตในตำแหน่ง

- มีประมวลจริยธรรมและการห้ามผลประโยชน์ทับซ้อน

- การใช้หลักโปร่งใสในการใช้อำนาจในการปฏิบัติราชการ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้ง การโยกย้าย การประเมินผล การปฏิบัติราชการ ตลอดจนการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารองค์กร (Good Government)

/๒. มีการแต่งตั้ง...

๒. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมภายใน/ตรวจสอบภายใน ซึ่งมีการวางระบบและติดตามประเมินผลทุกไตรมาส หากมีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน คณะกรรมการจะนำปัญหาหรือความเสี่ยงที่ตรวจพบหรือมีข้อทักท้วงมากำหนดเป็นปัญหาขององค์กรเพื่อนำไปสู่การแก้ไข และแนวทางในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะนำมาวิเคราะห์ในการควบคุมภายในของหน่วยงานแต่จากการประเมินในรอบที่ผ่านมา ไม่พบปัญหาในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน

๓. กำกับ ตรวจสอบ การจัดหาพัสดุ นอกจากการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง ได้กำชับให้ผู้เกี่ยวข้องในการจัดหาพัสดุ ครุภัณฑ์ วัสดุวัสดุไม่ให้มีการแสวงหาประโยชน์ การรับผลประโยชน์ การใช้อิทธิพลในตำแหน่งและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหากมีกรณีดังกล่าว สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง จะดำเนินการสืบสวน หากมีมูลจะดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเด็ดขาด ตลอดจนมีแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาละเมิดผลประโยชน์ทับซ้อน ความขัดแย้งระหว่างบทบาทโดยหากผู้มีส่วนที่ หรือดำรงตำแหน่งที่หมิ่นเหม่ต่อการเกิด ปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน ที่อาจจูงใจ ชักนำสู่การกระทำผิด ต้องถอนตัวจาก การเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แสดงความคิดเห็น ละเว้นการให้คำปรึกษา และงดออกเสียง

๔. ส่งเสริมการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสังกัด ให้ปฏิบัติงานและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๕. ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับได้เรียนรู้และประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาล และมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม

๖. ส่งเสริมค่านิยมการยกย่อง เชิดชูความดี ความซื่อสัตย์สุจริต และการต่อต้านการทุจริต เป็นต้น เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง มีการจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมภายในและตรวจสอบภายใน ซึ่งมีการตรวจสอบ ประชุม ทบทวนความเสี่ยงขององค์กรทุกไตรมาส หากมีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานในกรณี ต่างๆ คณะกรรมการจะนำปัญหาหรือความเสี่ยงที่ตรวจพบมากำหนด เป็นปัญหาขององค์กรเพื่อนำไปสู่การแก้ไข โดยการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนและอาจจะเกิดการทุจริตที่จำเป็นต้อง ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

หน่วยรับเรื่องร้องทุกข์

หน่วยรับเรื่องร้องทุกข์ภายในหน่วยงาน

- ผู้บังคับบัญชาทุกระดับของผู้กระทำ
- กลุ่มบริหารทั่วไป สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง

ช่องทาง/วิธีการร้องทุกข์ในหน่วยงาน

ทางไปรษณีย์ : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง ๑๘๘ หมู่ ๒ ถนนน่าน-ทุ่งช้าง ตำบลทุ่งช้าง

อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ๕๕๑๓๐

ทางโทรศัพท์ : ๐๕๔-๗๕๕๑๐๔

ทางโทรสาร : ๐๕๔-๗๕๕๕๒๑

ทาง Internet: <http://gg.gg/ITA-๖๔>

ยื่นด้วยตนเอง : กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งช้าง

การติดตามและประเมินผล

จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามกรอบแนวทางการช้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงานเสนอ
ผู้บริหารรับทราบ ปีละ ๒ ครั้ง (รอบ ๖ เดือน และรอบ ๑๒ เดือน)

ภาคผนวก

บรรณานุกรม

- ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านทุจริต กระทรวงสาธารณสุข. เอกสารรายละเอียดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค (MOPH Integrity and Transparency Assessment: MOPH ITA) ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๗ กรุงเทพมหานคร. กระทรวงสาธารณสุข., ๒๕๖๓